ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

សួនជីវៈចម្រុះ

បំណិនជីវិតសម្រាប់មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ
គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា

USAID
ជំនួយពីពលរដ្ឋអាមេរិក

អង្គការអប់រំពិភពលោក
WORLD EDUCATION

ឧបត្ថម្ភដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ
រៀបចំដោយ អង្គការអប់រំពិភពលោក សហការជាមួយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់បឋមសិក្សានៅកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
លេខ : ១៧៨៧ អយក.ប្រក

ប្រកាស
ស្តីពី
ការអនុញ្ញាតឱ្យបោះពុម្ពផ្សាយ
សៀវភៅ " សុខជីវៈចម្រុះ "

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៨៨អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
- យោងគោលនយោបាយសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅ២០០៥-២០០៩
- យោងសេចក្តីណែនាំលេខ០៣ អយក. សណន.ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ស្តីពីប្រព័ន្ធអនុម័តសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារឧបទេស
- យោងសំណើរបស់អង្គការអប់រំពិភពលោក ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣
- យោងកំណត់ហេតុប្រជុំរបស់លេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាអនុម័តសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារឧបទេសនាថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣
- តាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអនុម័តសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារឧបទេស

សម្រេច

ប្រការ១- អនុញ្ញាតឱ្យបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅ"សុខជីវៈចម្រុះ"ដែលជាស្នាដៃនិពន្ធនិងរៀបរៀងរបស់អង្គការអប់រំពិភពលោកសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាឯកសារជំនួយក្នុងការបង្រៀន និងរៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិតនៅតាមអនុវិទ្យាល័យ ។

ប្រការ២ - អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា នាយកដ្ឋានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ និងអង្គការអប់រំពិភពលោក មានភារកិច្ចអនុវត្តប្រកាសនេះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ... ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៣

អ៊ឹម_សិទ្ធី

កន្លែងទទួល :
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
  " ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- ដូចប្រការ២
- កាលប្បវត្តិ- ឯកសារ.ផ.អគស.

E-mail: crsmeys@camnet.com.kh / yangyano@camnet.com.kh Web Site: www.moeys.gov.kh

គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍសៀវភៅ
"សួនជីវៈចម្រុះ"

គណៈកម្មការនិពន្ធ និងរៀបរៀង

១. លោក ចាន់ ណារិន
២. លោក ស៊ី ប៉េងគ្រុយ
៣. លោក វីលៀម វ៉ាន់ឌីវ៉ាល់

គណៈកម្មការកែសម្រួល

១. លោក ឈុំ វណ្ណធន
២. លោក ប៊ុត សុភាន់
៣. លោក ផុក ចាន់ថុល

គណៈកម្មការពិនិត្យ

១. លោកស្រី យឹម យីហ៊ុប
២. លោកស្រី ហ៊ុយ ចន្ធូ

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ(USAID)

សហការរៀបចំដោយ
អង្គការអប់រំពិភពលោក និង ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

មាតិកា

អារម្ភកថា.. ក

វត្ថុបំណងរួម.. ខ

ការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេលបង្រៀន... ខ

ខ្លឹមសារសង្ខេប... គ

មេរៀនទី ១: សួនជីវៈ និង របៀបសាងសង់រោង............................... ១

មេរៀនទី ២: ការរៀបចំរង និង កូនរុក្ខជាតិនៅក្នុងសួន.................... ៦

មេរៀនទី ៣: ការកំណត់អត្រាដំណុះនៃគ្រាប់ពូជ............................ ១១

មេរៀនទី ៤: ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយគ្រាប់................................ ១៦

មេរៀនទី ៥: ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយប្រើកំណាត់មែក................. ២១

មេរៀនទី ៦: ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយវិធីសាកមែក...................... ២៦

មេរៀនទី ៧: ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយវិធីភ្ជាប់ភ្នែក...................... ៣១

មេរៀនទី ៨: ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយវិធីតដើម.......................... ៣៦

មេរៀនទី ៩: ការធ្វើជីកំប៉ុស្ដ.. ៤១

មេរៀនទី ១០: ការបូកសរុបបញ្ចប់មេរៀន..................................... ៤៨

អារម្ភកថា

វិស័យអប់រំជាវិស័យគន្លឹះមួយ ដែលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ពិសេសការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស។ ដោយសង្គមជាតិយើងមានការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ ការអប់រំក៏ត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងដើម្បីបណ្ដុះបណ្ដាលធនធានមនុស្ស ប្រកបដោយគុណភាពនិងមានជំនាញខ្ពស់ សម្រាប់បំពេញលើគ្រប់លក្ខខណ្ឌការងារ។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរីកចម្រើននៃទីផ្សារសេរីរបស់សង្គមជាតិ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានបង្កើតគោលនយោបាយសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីចំណេះទូទៅ និងគោលនយោបាយអប់រំបំណិនជីវិតសម្រាប់អនុវត្តន៍នៅតាមសាលារៀនចំណេះទូទៅ។

កម្មវិធីបំណិនជីវិតនៅតាមមូលដ្ឋាន គឺជាស្នូលនៃការបង្កើនគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងវិស័យអប់រំ ដែលនឹងផ្ដល់ ឱ្យសិស្សនូវចំណេះដឹងមូលដ្ឋានយ៉ាងជ្រៅជ្រះ និងពង្រឹងជំនាញផ្សេងៗ ដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការស្រូបយកបទពិសោធន៍ល្អៗក្នុងការពង្រឹងចំណេះដឹង និងបំណិន ចាំបាច់សម្រាប់បម្រើជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

ប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសកសិកម្មដែលមានប្រជាជនប្រហែល ៧២.៣% ជាកសិករ "យោងឯកសារ ក្រសួងផែនការជំរឿនប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ ២០០៨"។ ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ ផ្សាភ្ជាប់ជាមួយ នឹងធនធានធម្មជាតិដែលនៅជុំវិញខ្លួន ជាពិសេសរុក្ខជាតិផ្សេងៗ ដែលផ្ដល់ផលសម្រាប់បរិភោគ ប្រើជាឱសថ ដុតចំអិនអាហារ ដាំលម្អ ។ល។ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នធនធានទាំងនេះ កំពុងទទួលរងការបាត់បង់គួរឱ្យព្រួយបារម្ភ។ ឯកសារនេះចងក្រងឡើងដើម្បី ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនូវចំណេះដឹង បំណិនរបស់សិស្សានុសិស្ស ដែលទាក់ទងទៅនឹងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃស្របទៅតាមគោលនយោបាយបំណិនជីវិត។

ឯកសារនេះជួយសម្រួល ដល់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូផងដែរ ក្នុងការបង្រៀនស្របតាមកម្មវិធីបំណិនជីវិត នៅតាមវិទ្យាល័យ អនុវិទ្យាល័យ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅតាមតម្រូវការរបស់សិស្សានុសិស្ស ដែលមានការចាប់អារម្មណ៍លើជំនាញរៀបចំសួនបច្ចេកទេសបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិជាដើម។

១. វត្ថុបំណងរួម

បំណិនជីវិតគឺជាបំណិនបញ្ញា បុគ្គលិកលក្ខណៈអន្តរបុគ្គល និងវិជ្ជាជីវៈ ដែលអាចជួយដល់ការសម្រេចចិត្ត ការធ្វើទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អាចដោះស្រាយនិងគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងបាន។ គឺជាបំណិនដែលរួមចំណែកក្នុងការលើកស្ទួយសុខុមាលភាពនិងជីវិតប្រកបដោយផលិតភាព។ *(គោលនយោបាយបំណិនជីវិត ២០០៦)*។

តាមរយៈការសិក្សារៀបចំធ្វើសួនជីវៈចម្រុះ ធ្វើឱ្យសិស្សមានការយល់ដឹងអំពីសារប្រយោជន៍ របស់រុក្ខជាតិនានា លើកកម្ពស់ការចូលរួម របស់កុមារក្នុងការថែរក្សា និងអភិរក្សពូជរុក្ខជាតិ និងបរិស្ថាន។ ចំណេះនិងជំនាញដែលរៀនសូត្របានពីកម្មវិធីនេះ សិស្សអាចយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ និងរកប្រាក់ចំណូលបានទៀតផង។

២. ការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេលបង្រៀន

ម៉ូឌុលនេះចែកចេញជាច្រើនផ្នែកផ្សេងៗគ្នា ហើយមានវត្ថុបំណងខុសៗគ្នា។ ការត្រៀមលក្ខណៈមុនពេលបង្រៀនសិស្សជាដំណាក់កាលត្រៀមរបស់គ្រូ។ ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការបង្រៀន និងរៀន ពិសេសមេរៀន ត្រូវបានគ្រូត្រៀមទុកជាមុន។

● សម្ភារឧបទេស

ភាគច្រើនជាសម្ភារមូលដ្ឋានដូចជា ប៊ិក ឬក្រដាស។

● វត្ថុបំណង

ប្រើនូវឃ្លាបញ្ជាក់នូវសក្ដភាពសម្រេចបាន និងវាយតម្លៃនៅខាងចុងមេរៀន។ ឃ្លាទាំងនេះទាក់ទងនឹងគោលដៅរួមរបស់ បំណិនជីវិត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំបំណិនជីវិតនៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ព្រមទាំងកំណត់នៅក្នុងបំណិនទាក់ទងសង្គម បំណិនសេដ្ឋកិច្ច និងបំណិនអាជីពងាយ។

● សញ្ញាសម្គាល់សម្រាប់សកម្មភាពនីមួយ។

ខាងក្រោមនេះ ជាសញ្ញាសម្គាល់សកម្មភាពងាយៗដើម្បីឱ្យគ្រូអនុវត្តបានជោគជ័យក្នុងការបង្រៀន និងរៀន។

- ធ្វើសកម្មភាព: គ្រូចាំបាច់ត្រូវធ្វើសកម្មភាពផ្ទាល់ខ្លួន
- សរសេរ : ពេលខ្លះត្រូវការឱ្យគ្រូសរសេរនៅលើក្ដារខៀន
- សួរ : មានសំណួរដែលគ្រូសួរទៅកាន់សិស្ស
- ពន្យល់ : ពន្យល់ចំណុចសំខាន់ៗ ឬ ប្រាប់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់

● លំនាំបង្រៀន

មេរៀននីមួយៗចែកជា ៣ ផ្នែក។ ផ្នែកទី១ គឺជាសេចក្ដីផ្ដើមដែលយើងព្យាយាមផ្សារភ្ជាប់ ទៅនឹងចំណេះដឹងដែលសិស្សមានស្រាប់ ឬរំឭកមេរៀនចាស់។ ផ្នែកទី២ យើងនឹងបង្រៀនសកម្មភាពសំខាន់ៗ ដោយផ្អែកលើវិធីបង្រៀនបែបការងារគម្រោង (ចុះស្រាវជ្រាវប្រមូលព័ត៌មាន សម្ភាស ចងក្រងឯកសារ និងបទបង្ហាញ...) និងយុទ្ធវិធីបង្រៀនផ្សេងៗទៀត។ ផ្នែកទី៣ ដែលជាផ្នែកបញ្ចប់ យើងអាចធានាបានថា រាល់លទ្ធផលនៃការសិក្សារបស់យើង គឺបានឆ្លងកាត់នូវយុទ្ធវិធីខុសៗគ្នាជាច្រើន។

៣. ខ្លឹមសារសង្ខេប

នៅក្នុងផ្នែកនេះ យើងត្រូវផ្ដល់ឱ្យគ្រូ នូវសេចក្ដីសង្ខេបមេរៀននីមួយៗ។ នេះមានន័យថា យើងផ្ដល់នូវសេចក្ដីរួមរបស់កម្មវត្ថុទាំងឡាយរបស់មេរៀន និងវិធីផ្សារភ្ជាប់ពីមេរៀនមួយទៅមេរៀនមួយទៀត។ យើងមិនចាំបាច់ផ្ដល់នូវវត្ថុបំណងជាក់លាក់នោះទេ ឬពណ៌នាសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលនឹងត្រូវធ្វើក្នុងមេរៀនផ្ទាល់។ គោលបំណងនៅក្នុងផ្នែកនេះត្រូវបង្ហាញពីហេតុផលផ្សេងៗផងដែរ។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាសេចក្ដីសង្ខេបរួមទាំង ១០ មេរៀនដែលនៅក្នុងម៉ូឌុលបំណិនជីវិតនេះ ៖

ចំណងជើងមេរៀន	រយៈពេល	វត្ថុបំណង	ទំព័រ
១. សួនជីវៈនិង ការសាងសង់រោង	២ ម៉ោង	ប្រាប់ឈ្មោះរុក្ខជាតិផ្សេងៗ សង្កេតពីលក្ខណៈ លូតលាស់ និងប្រាប់ឈ្មោះរុក្ខជាតិមានប្រយោជន៍ដែលបាត់បង់។ អនុវត្តការសាងសង់សួនជីវៈ។	១
២. ការរៀបចំរង និង កូនរុក្ខជាតិនៅក្នុងសួន	២ ម៉ោង	វិភាគរកប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែលត្រូវបណ្ដុះ និងអនុវត្តការរៀបចំរង សាបគ្រាប់ពូជនិងបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិ ព្រមទាំងរៀបចំដីសម្រាប់ដាក់ថង់កូនឈើ ។	៦
៣. ការកំណត់អត្រានៃដំណុះ នៃគ្រាប់ពូជ	២ ម៉ោង	អនុវត្តការបណ្ដុះសាកល្បងនៃគ្រាប់ពូជ និងគណនាអត្រាដំណោះនៃគ្រាប់ពូជ យល់ពីសារៈសំខាន់នៃការថែរក្សាគ្រាប់ពូជ។	១១
៤. ការបណ្ដោះកូនរុក្ខជាតិដោយគ្រាប់	២ ម៉ោង	អនុវត្តតាមបច្ចេកទេសបណ្ដុះរុក្ខជាតិដោយគ្រាប់ពូជ អនយវត្តការស្ទូងកូនរុក្ខជាតិ។	១៦
៥. ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយប្រើកំណាត់មែក	២ ម៉ោង	អនុវត្តការបណ្ដុះរុក្ខជាតិ ដោយប្រើកំណាត់មែក និងការថែរក្សាកូនរុក្ខជាតិដែលបានបណ្ដុះនៅលើថ្នាល។	២១
៦. ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយវិធីសាកមែក	២ ម៉ោង	អនុវត្តការបណ្ដុះរុក្ខជាតិ ដោយវិធីសាកមែក បង្ហាញពីសារៈប្រយោជន៍ និងផលវិបាកនៃការសាកមែក។	២៦
៧. ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិ ដោយវិធីភ្ជាប់ភ្នែក	២ ម៉ោង	អនុវត្តការបណ្ដុះរុក្ខជាតិ ដោយវិធីភ្ជាប់ភ្នែក បង្កើនការចាប់អារម្មណ៍សិស្សលើការដាំដុះ។	៣១
៨. ការបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិដោយវិធីគដើម	២ ម៉ោង	អនុវត្តការបណ្ដុះរិក្ខជាតិដោយវិធីគដើម មានបទពិសោធន៍ក្នុងជំហានជ្រើសរើសរុក្ខជាតិមកបណ្ដុះតាមវិធីគដើម ។	៣៦
៩. ការធ្វើជីកំប៉ុស្ដ	២ ម៉ោង	អនុវត្តការធ្វើជីកំប៉ុស្ដ និងរបៀបប្រើប្រាស់ យល់ពីសារប្រយោជន៍នៃកាកសំណល់សរីរាង្គ។	៤១
១០.ការបូកសរុបបញ្ចប់មេរៀន	២ ម៉ោង	បង្ហាញស្នាដៃសិស្សដល់គ្រូ និង សហគមន៍ អាណាព្យាបាលរបស់សិស្ស និងការវាយតម្លៃ។	៤៨

៤. ការវាយតម្លៃ

ការវាយតម្លៃមាន២ផ្នែកសំខាន់ៗ។ មួយផ្នែកជាការវាយតម្លៃនៅចុងបញ្ចប់នៃម៉ូឌុលនីមួយៗ និងជាវិញ្ញាសាសរសេរ ដែលយើងត្រូវបញ្ចូលនៅផ្នែកខាងចុង ម៉ូឌុល ។ ផ្នែកមួយទៀត ជាការវាយតម្លៃទៅលើឥរិយាបថសិស្ស ដោយគ្រូជាអ្នកសង្កេត ផ្ទាល់រៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយដាក់ពិន្ទុ។ វិធីវាយតម្លៃទាំងពីរចំណុចនេះមានសារៈសំខាន់ក្នុងការវាស់ចំណេះដឹង និងឥរិយាបថរបស់សិស្សម្នាក់ៗ ។ ចំពោះការវាយតម្លៃសិស្សនេះ យើងគិតពិន្ទុ ៥០ ស្មើទៅនឹងមុខវិជ្ជាមួយចំនួន ផងដែរ គឺយើងឱ្យពិន្ទុ ៣៥ ទៅលើឥរិយាបថ និងពិន្ទុ ១៥ ទៅលើវិញ្ញាសាសរសេរ។

នៅតាមមេរៀននីមួយៗ គ្រូទុកពេលឱ្យសិស្សពិភាក្សាក្រុមតូចឱ្យបានច្រើន នៃចំណុចសំខាន់ៗនៅពាក់កណ្តាលមេរៀននីមួយៗ។ កំឡុងពេលសិស្សពិភាក្សាក្រុមតូច ជាពេលវេលាដែលគ្រូអាចសង្កេតឥរិយាបថសិស្សក្នុងការដាក់ពិន្ទុ។ ជាការល្អ គ្រូគួរដាក់ពិន្ទុឥរិយាបងសិស្សចាប់ពីមេរៀនទី ៦ តទៅ។

៥. ឯកសារបន្ថែម

ផ្នែកនេះផ្តល់នូវព័ត៌មានរួមសម្រាប់គ្រូប្រើប្រាស់ រួមទាំងផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់គ្រូប្រើប្រាស់នៅក្នុងមេរៀននេះ។

មេរៀនទី១: សួនជីវៈ និងរបៀបសាងសង់រោង

🕑 រយៈពេលបង្រៀន៖ ២ ម៉ោង

☑ ការត្រៀមលក្ខណៈ

មុនពេលបង្រៀនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ

- អាន និងពិនិត្យមើលមេរៀនដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន
- ពិនិត្យមើលឯកសារសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថា តើមានព័ត៌មាន និងសំណួរសម្រាប់សកម្មភាពត្រូវនឹងការបង្រៀនដែរឬទេ?
- សរសេរសំណួរនៅលើក្ដារខៀន ឬនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅ គេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេ។
- មើលកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
- រៀបចំបន្ទប់រៀន (តុ កៅអី ក្ដារខៀន...)

🕮 សម្ភារឧបទេស ធនធានដែលត្រូវការ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- ឯកសារសិស្ស(ជាជម្រើសដែលគ្រូអាចត្រូវការបើចាំបាច់)។
- ក្ដារខៀន ដីស និងហ្វឺត ក្រដាស

☼ វត្ថុបំណង

នៅពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សទាំងអស់អាច ៖

- ប្រាប់ឈ្មោះរុក្ខជាតិផ្សេងៗ និងសង្កេតលក្ខណៈលូតលាស់នៃរុក្ខជាតិទាំងនោះ និងប្រាប់ឈ្មោះនៃពូជរុក្ខជាតិមានប្រយោជន៍ ដែលបាត់បង់។
- កំណត់បានពីកត្តាសំខាន់ៗ ក្នុងការសាងសង់សួនជីវៈ ដូចជាការកំណត់ទីតាំង និងសម្ភារៈសម្រាប់សាងសង់ទៅតាមទំហំដែលគ្រោងទុក។

សកម្មភាពទី ១: សេចក្តីផ្តើម 🕑 ២០ នាទី

✋ គ្រូបង្ហាញប្រធានបទសម្រាប់ថ្ងៃនេះ ដោយប្រាប់ទៅសិស្សថា នេះជាប្រធានបទដំបូងនៃការសិក្សាបំណិនជីវិត ការរៀបចំសួនជីវៈចម្រុះ តើប្អូនធ្លាប់បានឮពាក្យនេះដែរឬទេ? គ្រូបិទក្រដាស់មានសរសេរពាក្យ "សួនជីវៈចម្រុះ" លើក្ដារខៀន រួចចែកក្រដាសសដល់សិស្ស ដោយណែនាំសិស្ស សរសេរពាក្យដែលទាក់ទងទៅនឹងសួន រួចឡើងមកបិទលើក្ដារខៀន។

👄 គ្រូពន្យល់ដោយផ្អែកលើចម្លើយ ដែលសិស្សសរសេរសួនជីវៈចម្រុះជាកន្លែងបណ្ដុះកូនរុក្ខជាតិ និងថែរក្សាកូនរុក្ខជាតិមុនពេលយកទៅដាំដុះ។ សម្រាប់សាលារៀនរបស់យើង វាក៏ជាកន្លែងរក្សាពូជ រុក្ខជាតិកម្រសម្រាប់ឱ្យសិស្សសិក្សាស្វែងយល់ពីរុក្ខជាតិនៅជុំវិញខ្លួនយើង និងរៀនពីជំនាញបណ្ដុះរុក្ខជាតិទៀតផង។

✋ គ្រូផ្ដើមពណ៌នា ដោយសង្ខេបពីស្ថានភាពបាត់បង់នូវពូជរុក្ខជាតិនានា ដូចមាននៅក្នុងប្រអប់ខាងស្ដាំស្រាប់។ គ្រូប្រាប់សិស្សថា កាលពីដើមនៅក្នុងភូមិយើង មានរុក្ខជាតិច្រើនប្រភេទដុះពាសពេញដីតាមផ្ទះ តាមរបង វាលស្រែ និង

ក្នុងព្រៃ។ល។ យើងអាចបេះរុក្ខជាតិទាំងនេះមកធ្វើជាបន្លែសម្រាប់បរិភោគ ឱសថសគ្រប់ព្យាបាលជំងឺមួយចំនួន ឬក៏ប្រើប្រាស់តាមបែបផ្សេងទៀតតាមតម្រូវការ។ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះរុក្ខជាតិទាំងនោះកាន់តែបាត់បង់ទៅៗ ដែលមានន័យថាមិនអាចរកបាននៅជិតៗយើង ឬបាត់ផុតពូជតែម្តង ។ ការរៀបចំសួនជីវៈគឺដើម្បីប្រមូលរុក្ខជាតិទាំងនោះ មករក្សាទុកមួយកន្លែងងាយស្រួលសម្រាប់សិស្សានុសិស្ស ដែលមានបំណងចង់សិក្សាស្វែងយល់ពីរុក្ខជាតិទាំងនោះ។

តើប្អូនៗធ្លាប់បានសង្កេតរឿងនេះ នៅក្នុងសហគមន៍របស់ប្អូនផ្ទាល់ដែរឬទេ?

ឱ្យសិស្សដែលធ្លាប់មានការអង្កេតរៀបរាប់ពីស្ថានភាពបាត់បង់ប្រភេទរុក្ខជាតិមួយចំនួននៅក្នុងសហគមន៍របស់គេ។

គ្រូអានវត្ថុបំណងនៃការសិក្សាសម្រាប់មេរៀនថ្ងៃនេះ។

១. ប្រាប់ឈ្មោះរុក្ខជាតិផ្សេងៗ និងសង្កេត ពីលក្ខណៈលូតលាស់ របស់រុក្ខជាតិទាំងនោះ
២. ប្រាប់ឈ្មោះរុក្ខជាតិមានប្រយោជន៍ដែលបាត់បង់
៣. កំណត់បានពីកត្តាសំខាន់ៗក្នុងការសាងសង់សួនជីវៈ ដូចជាការកំណត់ទីតាំង និងសម្ភារៈសម្រាប់សាងសង់ទៅតាមទំហំដែលបានគ្រោងទុក។

សកម្មភាពទី ២: ការពិភាក្សាអំពីសួនជីវៈ ៣០ នាទី

គ្រូនាំសិស្សធ្វើសកម្មភាព ដោយចែកក្រដាសសដល់សិស្សម្នាក់មួយសន្លឹកៗ ហើយឱ្យសិស្សសរសេរឈ្មោះរុក្ខជាតិដែលគេចូលចិត្ត (ម្នាក់សរសេរឈ្មោះរុក្ខជាតិមួយ) និងយកមកបិទលើក្តារខៀន។ គ្រូចាប់ផ្តើមរំឭកថា មានរុក្ខជាតិជាច្រើនដែលប្អូនៗបានស្គាល់។

តើយើងអាចបែងចែករុក្ខជាតិជាប្រភេទទៅតាមលក្ខណៈអ្វីខ្លះ?
ចម្លើយរំពឹងទុក ៖

I. ការប្រើប្រាស់ ៖ បរិភោគ ប្រើជាឱសថ លម្អ សំណង់ ចំណីសត្វ
II. លក្ខណៈដុះលូតលាស់ ៖ ដុះក្នុងទឹក លើគោក លើដីសើម លើដើមឈើ
III. ផលទទួលបាន៖ ផ្លែ មើម ដើម ស្លឹក ឬស

ផ្អែកលើលក្ខណៈបែងចែកនីមួយៗ គ្រូសរសេរបំណែងចែកសំខាន់ៗនៅលើក្តារខៀន ហើយឱ្យសិស្សរើសឈ្មោះរុក្ខជាតិ ដែលគេសរសេរលើក្រដាសទៅដាក់នៅតាមផ្នែកតាមផ្នែកត្រឹមត្រូវនៅលើក្តារខៀន។
ឧទាហរណ៍៖ ការប្រើប្រាស់៖ បរិភោគ ប្រើជាឱសថ លម្អ សំណង់ ចំណីសត្វ។ គ្រូបន្តជាមួយលក្ខណៈបែងចែកផ្សេងទៀតដើម្បីឱ្យសិស្សមានភាពស្ទាត់ជំនាញលើការវិភាគ។

គ្រូពន្យល់ថា រុក្ខជាតិមានច្រើនប្រភេទផ្សេងៗគ្នា រុក្ខជាតិមួយអាចប្រើជាប្រយោជន៍បានច្រើនយ៉ាង។ សម្រាប់សួនជីវៈចម្រុះ យើងផ្តោតសំខាន់លើរុក្ខជាតិ៣ ប្រភេទគឺ រុក្ខជាតិប្រើសម្រាប់បរិភោគ ឱសថ និងលម្អ។